

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลใน
การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

The Relationship between the use of Administrative Skill of School Administrators
and Effectiveness of Work Performance of the Teachers in Thatoom School
Network 4 under Surin Primary Educational Service Area Office 2

กนกวรรณ ใจกล้า¹, สมหญิง จันทฤทธิ์², สุขุม มูลเมือง³

Kanokwan Jaikla¹, Somying Chuntaruthai², Sukhum Moonmuang³

Corresponding Author E-mail: wiwean_z@hotmail.com

Received: 2021-10-06; Revised: 2021-12-29; Accepted: 2021-12-29

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 2) ศึกษาประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1) การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพในการทำงานของครู ในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์กัน อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหาร, ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹ Student in Master of Education Degree, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

² Advisor, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

³ Advisor, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

Abstract

The objectives of this research were: 1) To examine the use of administrative skills of school administrators of Thatoom School Network 4 under the Surin Primary Educational Service Area Office 2; 2) To examine the effectiveness of work performance of the teachers in Thatoom School Network 4 under the Surin Primary Educational Service Area Office 2; and 3) To examine the relationship between the use of administrative skills of school administrators and effectiveness of work performance of the teachers in Thatoom School Network 4 under the Surin Primary Educational Service Area Office 2. The result of the research found that:

1) The use of administrative skills was performed by the school administrators of Thatoom School Network 4 under the Surin Primary Educational Service Area Office 2 was at the high level in all aspects; 2) The effectiveness of work performance of the teachers in Thatoom School Network 4 under the Surin Primary Educational Service Area Office 2 was overall at moderate level; and 3) The relationship between the use of administrative skills of school administrators and effectiveness of work performance of the teachers in Thatoom School Network 4 under the Surin Primary Educational Service Area Office 2 was significantly at the .05 level.

Keywords: Use of administrative skills of school administrators, Effectiveness of work performance

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคมให้คนเป็นคนที่มีความรู้ และมีคุณธรรม กล่าวคือ การศึกษาช่วยสร้างจิตสำนึกในการเป็นมนุษย์ ให้เป็นผู้มีจิตวิญญาณของผู้มีอารยธรรมทางปัญญาและความงดงามทางจิตใจ สร้างให้คนมีความรู้ในการดำรงชีวิต สามารถประกอบอาชีพด้วยความรู้ความสามารถ มีความอดทนในการต่อสู้กับอุปสรรคของชีวิต การศึกษายังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม โดยจะมีการพัฒนาพร้อมกันในทุกๆด้าน เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาของชาติไทย มาตราฐานการศึกษาของชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปรับปรุง พ.ศ. 2545 ได้ตั้งเป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ สติปัญญาความรู้และทักษะคุณธรรม และจิตสำนึกที่พึงประสงค์และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนทุกวัย (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545)

การที่จะพัฒนาคนให้เป็นบุคคลที่มีปัญญานั้น จำเป็นจะต้องมีองค์ประกอบทางการศึกษา มีสถานที่อำนวยความสะดวกทางการเรียนการสอนหรือสถานศึกษา สถานศึกษาถือเป็นหน่วยงานสำคัญ เป็นหน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือ ของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) โดยองค์ประกอบหลักของสถานศึกษาจำเป็นต้องมีนักเรียน ครูหรือบุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ขับเคลื่อนให้เกิดกระบวนการทำงานในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาควบคุมดูแลในสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจของผู้ร่วมงานให้ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงานจึงเป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำเป็นองค์ประกอบสำคัญเป็น ตัวบ่งชี้ความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์กร ผู้นำควรมีบทบาทในการเป็นผู้รับรู้ ประสานงาน สนับสนุนอำนวยความสะดวกเพื่อให้สมาชิก ในหน่วยงานได้ใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2540) การที่ผู้บริหารจะบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีองค์ประกอบ และทักษะบริหารหลายๆด้าน นักการศึกษา แคทซ์ (Katz, 1974, p.90 - 102) เครดและโรว์ (Drake, & Roe, 1986, p.30) ได้กล่าวถึงทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหาร ไว้ว่าทักษะที่สำคัญสำหรับผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จ มี 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะทางด้านเทคนิค และเพิ่มเติมอีก 2 ทักษะ คือ ทักษะด้านความรู้ความคิด และทักษะด้านการศึกษาและการสอน หากผู้นำขาดทักษะในการบริหารงานดังกล่าวจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนตามแนวคิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครู ของ Moorhead, & Griffin (2001) ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านผลผลิตของแต่ละบุคคล ด้านผล การปฏิบัติงาน ด้านการขาดงาน ด้านการตั้งใจจะลาออก ด้านทัศนคติของบุคคล และด้านความเครียด ผู้บริหารจำเป็นต้องมีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อร่วมงาน มีสามารถจัดการผู้ร่วมงานให้สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ มีการแบ่งระบบงานอย่างชัดเจน มีขั้นตอนและการวางแผนงานที่เป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ จัดสรรคนให้เหมาะสมกับงาน ความรู้และความสามารถ กระบวนการทำงานและวางแผนงานข้างต้นของผู้บริหารจะทำให้ครูและบุคลากรทำงานง่ายขึ้น เป็นอิสระ ไม่ถูกบังคับจากผู้บริหาร จะทำให้ความสุขของครูเพิ่มมากขึ้น ประสิทธิภาพของการทำงานก็มากขึ้นตามไปด้วย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอรัตนบุรี อำเภอนาตาล อำเภอสนม อำเภอโนนารายณ์ อำเภอชุมพลบุรี รวมโรงเรียนทั้งสิ้น 217 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายท่าตูม 1 เครือข่ายท่าตูม 2 เครือข่ายท่าตูม 3 และเครือข่ายท่าตูม 4 โรงเรียนในเครือข่ายท่าตูม 4 มีจำนวนครูผู้สอน 125 คน แบ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสจำนวน 4 โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 12 โรงเรียน จัดการศึกษา 3 ระดับ ได้แก่ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยเน้นให้มีการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามวิสัยทัศน์ของเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ที่ว่า “To be the first” ซึ่งหมายถึงการก้าวไปเพื่อเป็นที่ 1 โดยใช้การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลที่เน้นการมีส่วนร่วม และบูรณาการการจัดการศึกษา และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้สู่มีอาชีพ จากนโยบายดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยฟันเฟืองที่สำคัญคือคณะครูและผู้บริหาร การทำงานทั้งระบบจะต้องดำเนินการไปโดยพร้อมเพรียงกัน จากการประเมินสภาพของหน่วยงานที่เป็นปัจจัยภายใน จากความเป็นมาและ

ความสำคัญดังกล่าว พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาลดลง และข้อสังเกตมาจากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขาดความชัดเจน มีความเหลื่อมล้ำของการทำงาน รวมถึงเกิดความไม่เท่าเทียมกันในการปฏิบัติงานร่วมกัน ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารและแนวทางเสริมสร้างประสิทธิผลในการทำงานของครูให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาศึกษาประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
3. เพื่อศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรม ในประเด็นต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายการบริหารสถานศึกษา

สัมนา รณิธย์ (2560, หน้า 95) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยมีการวางแผนการวินิจฉัยสั่งการการควบคุมและการจัดการเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพมีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา

1.2 แนวคิดทฤษฎีและความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, หน้า 3) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่า เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบ เข้าร่วมร่วมดำเนินการมีรูปแบบขั้นตอนกติกา และวิธีดำเนินการมีทรัพยากรสนับสนุนและมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

2. หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

สุนทร โคตรบรรเทา (2551, หน้า 9 - 11) ได้กล่าวถึงทักษะการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของแคทซ์ (Katz) ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะการบริหาร และย้ำให้เห็นว่าผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีทักษะพื้นฐาน ทั้ง 3 ทักษะ ดังนี้

1) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง การมีความเข้าใจ และมีความชำนาญที่เกี่ยวข้องกับวิธีการ กระบวนการวิธีดำเนินการ และกลวิธีต่าง ๆ ของงานในองค์กร ถ้าเป็นองค์กรทางการศึกษา ทักษะด้านเทคนิควิธี ได้แก่ ทักษะที่ไม่เกี่ยวกับการสอน เช่น การเงิน การบัญชี การจัดตารางเรียน การจัดซื้อจัดจ้าง การก่อสร้าง การซ่อมบำรุง และการดูแลอาคารสถานที่ เป็นต้น

2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในการทำงานกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ ทั้งเป็นรายคน และกลุ่มบุคคล ทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์ เช่น การเข้าใจตนเอง การยอมรับตนเอง การเอาใจใส่

การเอาใจเขามาใส่ใจเรา และการเห็นใจผู้อื่น พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ การเข้าใจภาวะผู้นำ และ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับภาวะผู้นำ การจูงใจผู้อื่น เป็นต้น

3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการมององค์กรโดยรวม การมองเห็นความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ขององค์กร และหน้าที่ขององค์กรด้านมนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาด้านความคิด รวบยอดต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการบริหาร ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมองค์กร และพฤติกรรมมนุษย์ และปรัชญา องค์กรนั้น ๆ

3. หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

3.1 ความหมายของประสิทธิผล

เอกชัย กี่สุขพันธ์, และคณะ (2553, หน้า 27) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึง การได้ ผลผลิตตรงตามความต้องการหรือตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในการบริหารการศึกษานั้นคือการดำเนินงานที่ทำให้เกิดผล ในสิ่งที่ควรจะต้องเกิดขึ้นเพื่อเป็นสิ่งที่ตามของการพัฒนา (Get The Right Things Done) ประสิทธิภาพจึงเป็นการดำเนินการให้ สามารถบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมและดีงามอย่างที่สุดแล้ว

3.2 ความหมายประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 68) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

- 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
- 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน
- 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
- 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
- 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
- 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
- 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
- 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
- 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

3.3 การประเมินประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู

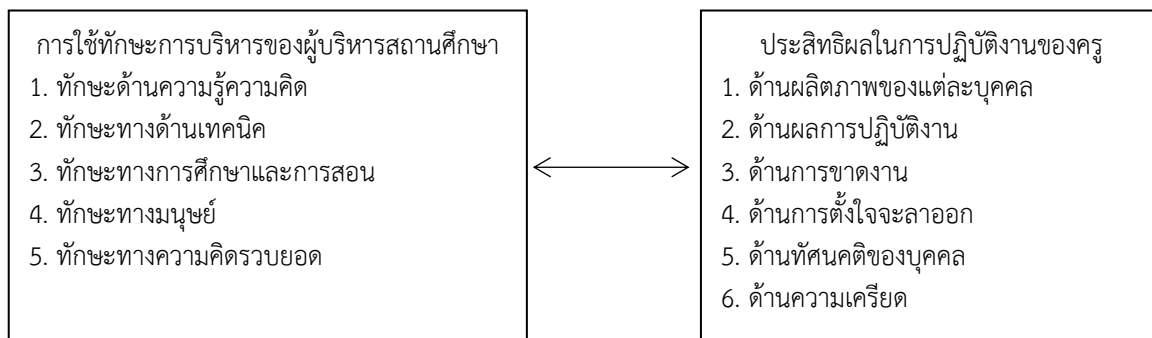
ธนิต ทองอาจ (2553, หน้า 11) ได้อธิบายว่าประสิทธิผลของโรงเรียนว่าเป็นการที่โรงเรียนสามารถจัด การศึกษาได้สำเร็จด้วยดี โดยที่ผู้นำได้ใช้ความสามารถในการจูงใจได้บังคับบัญชาให้มาทำงานอย่างเสียสละ ขณะเดียวกัน ผู้นำก็ทำหน้าที่ประสานงานให้งานด้านการจัดการศึกษาให้ผลสัมฤทธิ์สูงสุด ประกอบด้วย 4 ด้านคือ 1) ด้านความสามารถใน การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ด้าน ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน 4) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลใน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผู้วิจัยได้ใช้ แนวคิดและทฤษฎีตามแนวคิดพื้นฐานทักษะการบริหารสถานศึกษาของ Drake, & Roe (1986) กำหนดไว้ 5 ด้าน ผู้วิจัยจึงนำ แนวคิดดังกล่าวมาศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมี 5 ด้าน ในการทำงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ใช้แนวคิดของ Moorhead, & Griffin (1995) ซึ่งแบ่งแนวคิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูออกเป็น 4 ด้าน มาเป็น กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ตัวแปรที่ 1

ตัวแปรที่ 2

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพในการทำงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูของโรงเรียนในเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 125 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูของโรงเรียนในเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 95 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie, & Morgan (1970) ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามสัดส่วนประชากรของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ทักษะด้านความรู้ความคิดจำนวน 5 ข้อ ทักษะทางด้านเทคนิค จำนวน 8 ข้อ ทักษะทางการศึกษาและการสอน จำนวน 6 ข้อ ทักษะทางมนุษย จำนวน 8 ข้อ ทักษะทางความคิดรวบยอด จำนวน 8 ข้อ รวมทั้งหมด 35 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert (1967, p.128) ซึ่งกำหนดระดับความมากน้อยการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีการใช้ทักษะการบริหารมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการใช้ทักษะการบริหารมาก
3	หมายถึง	มีการใช้ทักษะการบริหารปานกลาง
2	หมายถึง	มีการใช้ทักษะการบริหารน้อย
1	หมายถึง	มีการใช้ทักษะการบริหารน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านผลผลิตภาพของแต่ละบุคคล จำนวน 5 ข้อ ด้านผลการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ ด้านการขาดงาน จำนวน 4 ข้อ ด้านการตั้งใจจะลาออก 5 ข้อ ด้านทัศนคติของบุคคล 5 ข้อ และด้านความเครียด 6 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายของคะแนนเฉลี่ย

ของคำตอบ ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด, และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23 - 24) แล้วแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัย ขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปถึงผู้บริหารของโรงเรียนในเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 17 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลของโรงเรียนในเครือข่าย ท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมกับนัดหมายที่จะมาเก็บ 2 สัปดาห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของครูในกลุ่มตัวอย่าง

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูของโรงเรียนในเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 95 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเองเพื่อรวบรวมข้อมูล

4. ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและใช้ค่าสถิติ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบฉบับสมบูรณ์

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยอาศัยเกณฑ์ประมาณค่าตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 121) และแปลผลของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

การแปลผลการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการใช้ทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการใช้ทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการใช้ทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการใช้ทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการใช้ทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลผลประสิทธิภาพในการทำงานของครู ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพในการทำงานของครู โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ซึ่งใช้หลักเกณฑ์การแปลผลของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, หน้า 292) ดังนี้

0.81 - 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
0.61 - 0.80	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง
0.41 - 0.60	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
0.21 - 0.40	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

0.01 - 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา IOC (Item - Objective Congruence Index)

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ความถี่ (Frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์โดยรวม การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวม

n=95					
ข้อ	การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1.	การใช้ทักษะด้านความรู้ความคิด	4.24	0.68	มาก	5
2.	การใช้ทักษะด้านเทคนิค	4.38	0.65	มาก	2
3.	การใช้ทักษะทางการศึกษาและการสอน	4.42	0.60	มาก	1
4.	การใช้ทักษะทางมนุษย	4.33	0.80	มาก	3
5.	การใช้ทักษะทางความคิดรวบยอด	4.32	0.59	มาก	4
รวม		4.34	0.62	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) และพิจารณา เป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การใช้ทักษะทางการศึกษา และการสอน ($\bar{X} = 4.42$) การใช้ทักษะด้านเทคนิค ($\bar{X} = 4.38$) การใช้ทักษะทางมนุษย ($\bar{X} = 4.33$) การใช้ทักษะทางความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.32$) และ การใช้ทักษะด้านความรู้ความคิด ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์โดยรวม ประสิทธิภาพในการทำงานของครูโรงเรียนเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพในการทำงานของครูโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวม

n=95					
ข้อ	ประสิทธิภาพในการทำงานของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1.	ด้านผลิตภาพของแต่ละบุคคล	4.56	0.40	มากที่สุด	1
2.	ด้านผลการปฏิบัติงาน	4.40	0.44	มาก	2
3.	ด้านการขาดงาน	2.69	1.11	ปานกลาง	5
4.	ด้านการตั้งใจจะลาออก	1.94	1.34	น้อยที่สุด	6
5.	ด้านทัศนคติของบุคคล	3.78	0.78	มาก	3
6.	ด้านความเครียด	2.99	1.34	ปานกลาง	4
รวม		รวม	3.39	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานของครูโรงเรียนเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เมื่อพิจารณาแล้วอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ ด้านผลิตภาพของแต่ละบุคคล อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ ด้านผลการปฏิบัติงาน และด้านทัศนคติของบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ได้แก่ ด้านการขาดงาน และด้านความเครียด และอยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ ด้านการตั้งใจจะลาออก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผลิตภาพของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 4.56$) ด้านผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.40$) ด้านทัศนคติของบุคคล ($\bar{X} = 3.78$) ด้านความเครียด ($\bar{X} = 2.99$) ด้านการขาดงาน ($\bar{X} = 2.69$) และด้านการตั้งใจจะลาออก ($\bar{X} = 1.94$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ของการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

การใช้ทักษะ การบริหารของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู													
	Y ₁		Y ₂		Y ₃		Y ₄		Y ₅		Y ₆		Y	
	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p
X ₁	0.72**	0.00	0.71**	0.00	0.05**	0.67	-0.05**	0.65	0.33**	0.00	0.83	0.42	0.24*	0.02
X ₂	0.73**	0.00	0.60**	0.00	0.03	0.75	-0.08	0.45	0.39**	0.00	-0.03	0.74	0.19	0.07
X ₃	0.74	0.00	0.74	0.00	-0.03	0.80	-0.02	0.84	0.26*	0.01	0.26*	0.10	0.23*	0.03
X ₄	0.76**	0.00	0.61**	0.00	0.61**	0.59	-0.07	0.49	-0.07	0.00	-0.07	0.49	0.17	0.09
X ₅	0.61**	0.00	0.72**	0.00	0.03	0.75	0.05	0.65	0.27**	0.01	0.10	0.33	0.25*	0.01
X	0.75**	0.00	0.72**	0.00	0.03	0.75	-0.04	0.69	0.35**	0.00	0.05	0.67	0.23*	0.03*

**p < .01, *p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์กัน อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ยกเว้นทักษะทางด้านเทคนิค (X₂) และทักษะทางมนุษย (X₄) มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ 2 โดยทักษะทาง

ความคิดรวบยอด (X_5) มีค่าความสัมพันธ์กันมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านความรู้ความคิด (X_1) และทักษะทางมนุษย์ (X_4) มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเครือข่ายท่าตูม 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ได้ใช้กระบวนการความรู้และความชำนาญในการใช้ความรู้ความคิด สถิติปัญหาและวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน ทักษะที่เกี่ยวข้องทั้ง 5 ทักษะคือ ทักษะด้านเทคนิควิธีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านความรู้ความคิด และทักษะด้านการศึกษา และทักษะการสอน เดเรค ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญยวรรีย์ เสวตวงศ์สกุล, และคณะ (2557) ได้วิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะด้านการศึกษา และการสอน รองลงมาตามลำดับคือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านความรู้ ความคิด และทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 1) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารไม่แตกต่างกัน 2) จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) จำแนกตามประสบการณ์ในการอบรมเชิงบริหารต่อปีของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ประสิทธิภาพในการทำงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ทั้งนี้เนื่องจากครูในโรงเรียนเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 บางส่วน มีความเครียดส่วนบุคคล ความท้อแท้ความเหนื่อยล้า และความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน ทั้งงานที่ไม่ใช่ภาระงานหลัก งาน กิฬา ความขัดแย้ง และความไม่เป็นธรรมของผู้บริหารบางส่วน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์กัน อยู่ใน ระดับค่อนข้างต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถบริหารจัดการได้ เป็นอย่างดี แต่ครูในเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 บางส่วนอาจ มีความเครียดส่วนบุคคล ความท้อแท้ความเหนื่อยล้า และความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน ทั้งงานที่ไม่ใช่ภาระงานหลัก งาน กิฬา ความขัดแย้ง และความไม่เป็นธรรมของผู้บริหารบางส่วน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัย อโนทัย คำอาจ (2557) ได้ ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูกับความผูกพันต่อองค์กรในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติ ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก รองลงมาด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป 2) ความผูกพันต่อองค์กรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความผูกพันต่อองค์กรในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเท ความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร รองลงมา คือ ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้า และการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร และด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะดำรงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพขององค์กร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูกับ ความผูกพันต่อองค์กรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรศึกษากลุ่มครูที่ได้รับการงานหลักในโรงเรียน เช่น กลุ่มงานวิชาการ กลุ่มงานบริหารงานงบประมาณ เป็นต้น เพื่อให้ผลการวิจัยชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากคณะครูเหล่านี้มีโอกาสมองปัญหาในการทำงานมากกว่า และเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในอนาคตต่อไป

1.2 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารด้านการพัฒนาทักษะด้านความรู้และความคิดเพื่อให้ประสิทธิผลในการทำงานของครูเพิ่มมากขึ้นในระดับประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของต้นสังกัดต่อไป

1.3 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลในการทำงานของครู เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการขาดงานและด้านความเครียด เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีความสุขและเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการลาออกของครูในสถานศึกษา เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2.2 ควรศึกษาทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสพ).
- ธนิต ทองอาจ. (2553). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด, และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 3(1), 22 – 25.
- บุญยวรรีย์ เศวตวงศ์สกุล. (2558). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สัมมา ธนธัญ. (2556). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. สืบค้นเมื่อ 7 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.pcccr.ac.th/filesAttach/OIT/O3/1.pdf>.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2540). ความขัดแย้งการบริหารเพื่อความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ ลิฟ เพรส.
- อินทัย คำอาจ. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูกับความผูกพันต่อองค์กรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคอุบลราชธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

เอกชัย กี่สุขพันธ์, และคณะ. (2553). การนำองค์การและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Drake, Thelbert L, & Roe, William, H. (1986). **The Principalsip**. New York: Macmillan.

Katz, Robert L. (1974). Skill of An Effective Administrator. **Harvard Business Review**, 5(3), 90 - 102.

Krejcie, R. V., & Morgan, E. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Education and Psychological Measurement**, 30(10), 608.

Likert, R. (1967). **The human organization**. New York: McGraw - Hill.

Moorhead, G., & Griffin, R. W. (1995). **Organizational behavior**. (4th ed.). Boston: Houghton Mifflin.